

LUBUSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW W ZIELONEJ GÓRZE

ul. Kopernika 1, 65-063 Zielona Góra, tel. (0-68) 324-74-11, fax. (0-68) 325-37-45, sekretariat.zgora@lwkwz.pl

Zielona Góra, 15.03.2019 r.

OŚWIADCZENIE LUBUSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW

W związku z artykułem Pana Szymona Płóciennika, który ukazał się w Gazecie Wyborczej 12 marca 2019 r. pt. „**NIK krytycznie o ochronie zabytków w Lubuskiem. Wieloletnie zaniedbania, niewystarczający nadzór konserwatora**”, wyjaśniam, że sposób przedstawienia przez autora wniosków NIK jest mylący dla czytelników gazety. Krzykliwy tytuł sugeruje, iż ocenie poddano i krytycznie oceniono cały zakres działalności Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Zachodzi zatem potrzeba podkreślenia, że kontrola NIK dotycząca ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych, którą regulują przepisy rozporządzenia Ministra Kultury z 2004 r., przeprowadzona w 6 powiatach i 8 gminach województwa lubuskiego oraz w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Zielonej Górze, obejmowała jedynie wąski aspekt działalności konserwatora.

Organizację i sposób ochrony zabytków planuje się w jednostkach organizacyjnych posiadających zabytki (tj. przez ich właścicieli) oraz na poszczególnych stopniach administracji tj. w gminach, powiatach i województwie. U jej podstaw leży oszacowanie zasobów poprzez sporządzenie gminnych ewidencji zabytków (jest to zadanie gmin) i opracowanie planów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (przez właścicieli zabytków, gminy, powiaty i wojewódzkiego konserwatora zabytków).

Jak ocenił NIK, tylko na poziomie gmin obowiązek ten nie został spełniony przez ponad połowę gmin (w zakresie opracowania gminnych ewidencji zabytków) oraz przez $\frac{3}{4}$ gmin (w odniesieniu do programów opieki nad zabytkami). W związku z tym, jak zauważono w raporcie NIK „z racji niepełnej ewidencji oraz niewłaściwej realizacji obowiązków dotyczących sporządzania programów opieki nad zabytkami i planów ochrony **Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków nie mógł rzetelnie koordynować działań na rzecz ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych**”. Wskazano również, że „**Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków nie posiada ani wystarczającej kadry, ani instrumentów służących wyegzekwowaniu obowiązków nałożonych w tym zakresie na samorządy i właścicieli zabytków.**” Skuteczna realizacja zadań ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych nie jest możliwa bez wprowadzenia zmian o charakterze systemowym w skali całego kraju, zaś raport NIK potwierdził jedynie tę potrzebę. Problem nie dotyczy jedynie województwa lubuskiego, natomiast lubuski konserwator jest w najtrudniejszej sytuacji z uwagi na najmniej liczną kadrę w stosunku do innych urzędów konserwatorskich w kraju. Zainteresowanych odsyłam do informacji na stronie NIK: <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/rekreacja-i-kultura/niepewna-przyszlosc-zabytkow-przeszlosci-kontrola-nik-w-lubuskiem.html>.

Barbara Bielinis-Kopeć

Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków